

Előfizetési árak:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyedévre... 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és
Kiadóhivatal:Marosujvár, Hunyadi u. 47.
Kéziratot nem adunk vissza.Hirdetések telvértnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Két és fél év.

Harminc hónap mult el immár felettünk a háboru kitörése óta és senki sem tudja biztonsággal megmondani, milyen stádiumban vagyunk mostan, vajjon átléptük-e már a tetőpontot és tuljutván azon, a vég felé közelgünk-e, avagy még előttünk áll-e a megmászkodó meredek csúcs, amelyről azután hirtelen a béke völgyébe hajlik le az út.

A középponti hatalmak visszatámasztott békeajánlata után sok argumentum beszél az utóbbi feltételezés mellett, a nagy és véres harcok valószínűsége mellett, amelyek a most elkövetkezendő hónapokat ki fogják tölteni. A középponti hatalmak akaratára ez és nem hagynak kétkedni bennünket afelől, hogy a tavaszra hatalmas offenzíva kezdődik. Ezt, mint az ententenél állandóan szokásban volt, ünnepélyesen bejelentik nekünk, egyidejűleg kinyilatkoztattván, hogy ez az offenzíva a négyes-szövetség híres, végleges győzelmét mármost visszavonhatatlanul meg fogja hozni. Hogy milyen rendű lesz az az offenzívlökés, természetesen ez még a jövő titka. A dicsőített egységes front, amelyet a háboru harmadik esztendejében nagy nehezen, sok fáradság árán félig-meddig összerakoltak, azóta ugylátszik, számos hívét és csodálóját elveszítette. Nem csoda, mert hiszen ha ez az egységes támadás mindazt, vagy legalább is egy részét betartotta volna annak, amit intézőinek ígért, akkor a középponti hatalmak már legyőzve hevernének előttük és így valószínűleg a tavaszi offenzíva is felesleges lenne. Az egységes akciónak azonban egyetlen

fronton sem sikerült valamelyes említésreméltó javulást előidéznie és az entente megtudta Isten tudja hányadszor, hogy nem elegendő a négyes-szövetség valamely sikeres példáját mechanikusan utánózni, hogy hasonlóképpen eredményt érjenek el. A négyesszövetség egységes hadvezetésének sztratégiai feltételei mellett éppen politikai színezott feltételei is vannak, melyek az egymással oly ellentétes érdekű entente államoknál, ellenségeinknél nincsenek meg.

Az a kérdés, vajjon keleten, nyugaton, avagy délkeleten készítik-e elő a döntést. Rómában bizonyára szélteben-hosszában megvitatták és ez mindenesetre a közel jövőben Pétervárott megtartandó konferencia napirendjére is ki lesz tűzve, ha csak nem lesz valami sürgősebb elintézni valójuk. Az ententenél bizalmatlanság ütötte fel a fejét Oroszországgal szemben, a tartós válság, melyben a cári birodalom él, Franciaországban és Angliában nem kis aggodalmakra ad okot. Ugy látszik, habár a kívül állóknak a legnagyobb elővigyázatossággal kell megítélniök az orosz eseményeket, hogy Oroszországban bizonyos mozgalom megy végbe, mely a nyugati, mindenekelőtt angol befolyás alól való felszabadulásra irányul. Ezt bizonyára szeretnék már csirájában elfojtani. Mert hiszen minél inkább kimerül Franciaország emberanyaga, annál nagyobb és sürgősebb szükség van a földből is előteremtett orosz hadosztályokra. Tehát Pétervárott azon fognak táradozni, hogy Oroszországot újból meggyőzzék annak szükségéről, hogy ki kell tartani, újabb ígéreteket kell tenni arra nézve, hogy táplálják Konstantinápoly birtoklásának reménységét,

ígérni és fenyegetni egyidejűleg, amint ez már Angliában szokás szövetségeseivel szemben.

Oroszország nagyon is tetterős segítsége nélkül az entente tavaszi offenzívája nem egyéb, mint falra szórt borsó. És ettől a tavaszi offenzívától várnak mindent, sokkalta többet, mint amennyit Romániának a háboruba való belépésétől vártak; sokkalta többet, mint amennyit a mult év nyári offenzívájától. Olaszországban és Franciaországban hangos hangokat lehet hallani, hogy a háborut okvetlenül még ezen év folyamán be kell fejezni, természetesen oly bevégyzódéssel, mely az entente-államokat kielégitené. Tehát a legerősebbet és a legvégsőt harca kell vetni.

Fel vagyunk készülve az eljövendőre, mint ahogy még az ellenség minden eddigi támadásának hidegen és előkészülve néztünk elébe. És nekünk ugyanaz az óhajításunk, mint ellenségeink szövetségének, nekünk is érdekünkben áll, hogy a háborunak még ebben az évben véget vessünk és ha reánk hallgattak volna, úgy már ebben az új évben sem folytattuk volna tovább. De az entente még egyszer meg akarja kísérelni, vajjon még képes-e rá, hogy lehetetlen békefeltételeit, fantáziáit erőszakkal keresztülvigye.

A háboru hatodik félévét ez a kísérlet fogja kitölteni. Reméljük, hogy az entente ennek meghiusulta után véglegesen elér ahhoz a meggyőződéshez, hogy sohasem lesz hatalmukban megtörni bennünket, úgy ahogy ő ezt akarja és hogy a javak és emberéletek mértéken felüli áldozata, melyet eme kísérletre ráfordítani hajlandó, a végső tanulópénz lesz, melyet fizetnie kell. Drága tandíj, véres, átkos tandíj... Hogyan ír majd róla ódát az antant Kliója!?

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsobb árakban készítettnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

Erdélyi kisiparosok támogatása.

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki az erdélyi betörés következtében károsult kisiparosoknak állandó szerszám- és anyagsegély tárgyában. Eszerint a miniszter azokat a károsult kisiparosokat, akik a betörés következtében szerszámikat, kenyérkereső eszközeiket, feldolgozásra vásárolt anyagikat, avagy megrendelésre készített cikkeket veszítettek el, összeírattja, kárait megállapítja és bár őket pénzzel nem segíthet, legszükségesebb munkaeszközöknek és anyagoknak természetben való adományozásával újból munkaképesekké teszi. Az összeírásnak teljesítésével a kolozsvári, marosvásárhelyi és brassói, aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamarákat bizza meg a miniszter. Az így egybegyűlt anyagot egy e célra egybeállítandó mozgó végrehajtó bizottságnak adják át azzal, hogy az elkerülhetetlen szükségesség mértékig megállapítandó szerszám- és anyagkészleteket lehetőleg előre biztosítsa és a helyszínen szerzendő meggyőződéshez képest is megfelelően ossza szét.

Amerika is

ellenségünk. A diplomáciai összeköttetést megszakította a német blokádnak miatt és most nyíltan bevallja, hogy ellenségünk; eddig ellenségeink állandó segítése, ellátása által sub rosa volt az. A játék tehát most nyílt kártyára megy.

Egy ellenséggel ismét több a ez lelünk és karunk még jobban megedzi, megacéloztatja, a döntő nagy küzdelmekre és győzelmünk kivívására, mely az immár közeli békét alapozza meg.

A buvárhajóinkkal folytatandó élesebb harcunk bejelentése világszerte óriási izgalmat keltett és Amerika válaszában kimondotta, hogy a diplomáciai viszonyt megszakítja Németországgal. Amerikát e siető lépés megtételére Anglia befolyásolta, amely legjobban meg van rémülve az új tengeralattjáró hadviseléstől és amely abban reménykedik, hogy Amerika ellenséges magatartása újra rá fogja bérni a központi hatalmakat arra, hogy e végső megtorlással ne éljenek. Anglia és szövetséges társai ezúttal azonban nagyon csalódnak, mert sem Németország, sem mi nem fogunk lemondani az entente kedvéért erről. Ugy Németország, mint Ausztria-Magyarország vezető államférfiai és és hadvezérei előre számoltak azzal, hogy Amerikában esetleg új ellenséget fogunk találni és azért az Egyesült Államok fenyegetése elhatározott szándékunkat nem fogja megmásítani.

Mi mindent elkövettünk, hogy e szörnyű világtragédiának már vége legyen, de az entente visszautasította annak minden lehetőségét. A következményekért a felöség ezért a világ ítélőszéke előtt csak ellenségeinket fogja terhelni. Ők akarták, ők kényszerítették rá ez újabb harcra. Megvivjuk az utolsó csepp vérig.

Velünk az Igazság s velünk lesz az Ur segédleme!

Küldjünk meleg ruhákat katonáinknak!

Az idegek háboruja.

Hindenburg mondotta, hogy ezt a háborút az fogja megnyerni, akinek jobbak az idegei. Sajnálattal érezzük mi magunk is, hogy nekünk itt a front mögött mennyire megromlottak idegeink. Elképzelhető, hogy az örökös veszélynek kitett agyonfeszített és agyonkínzott emberek idegei sem jobbak a mienknél. Pedig az idegek épsége fontos és legfontosabb az aviatikánál, hogy az idegrendszere a legtökéletesebben ép legyen.

Akit telvesznek a repülőhöz, azt előbb alapos idegvizsgálatnak vetik alá. Nem elég, ha valakinek a tüdeje, szeme, füle, szíve egészséges. A jelenkezőnek bekötik a szemét és kezeire és szájára érzékeny villamos grafikonokkal összekötött készülékeket alkalmaznak.

Egy darabig azt figyelik, hogy a jelölt szív- és tüdőműködése rendben van. Ha a kilendülések csekélyek vagy nem nagyok, úgy közvetlen a feje mögött egy pléh darabot ejtenek le a földre és megnézik, hogy reagált-e az illető vagy sem. Ha a reakció nagy, úgy nem is folytatják a további próbát, de ha az illető nem rezgett meg a zajtól, úgy közvetlen a füle mögött elszűnnek egy erős döbbenésű revolvért, mely pokoli lármát csinál. Bizony kevés ember állja ki a kemény próbát. De hát hiába, csakis bátor és elszánt embert használhat az aviatika, akinek helyén van az esze és a szíve.

Nagyon sok veszélynek van kitéve a levegő hőse. Alig lehet elképzelni valami nagyszerűbbet és izgatóbbat, mint egy légi párbaj. Még béke idejében az ujságok hasáboakat írtak Bleriot, Latham és társaik bátorságáról és hősiességéről. Most ezeken a nehézségeken még számtalan mást is le kell küzdeniük. Most nem csak a béke nehézségei lebegnek a gép felett, hanem az ellenséges támadásokat kell visszaverni, illetőleg sikeresen leteríteni az ellenséget. Az egyiknek pusztulni kell és ha valamelyik repülő nem viyáz eléggé, úgy kénytelenül oda van.

A küzdeleme néha eltart egy óra hosszat és néha pedig pillanatok alatt vége van. Ez a légi küzdelem hasonlít két madárnak a levegőben egymással való harcához, csak hogy mennyivel izgalmasabb két élő embernek a küzdeleme. Két érző, gondolkodó ember vívja a levegőben élet-halál harcát.

A küzdelem rendszeresen úgy megy végbe, hogy az egyik gép igyekszik a másik felé kerülni, ha ez sikerült, akkor győzött, mert a magasból lefelé könnyen eltalálja a győztes ellenfele gépét.

Előfordultak már olyan párbajok is, midőn az egyik gép teljes erejével neki ment a másiknak, hogy azt tönkre tegye. Ez egy olyan módszer, midőn a támadó is nagyon ráfizethet bátorságára, de az bizonyos, hogy a támadott gép és kormányzója roncsokban érkezik meg a földre.

Néha az is előfordul, hogy egy repülőgép raj támadja meg az ellenséges repülőgéprajt. Ilyenkor meg izgalmasabb a pilóta munkája, mert mindegyik a lehetőség szerint kiválasztja ellenfelét és ha ezzel végzett, úgy valamelyik veszélyben

levő társa segítségére megy. Előfordult, hogy egy ilyen csoportos összeütközésnél egyes repülők öt-hat ellenséges gépet tettek tönkre.

A háboruban az aviatika szerepe jelentősen bővült. Voltak, akik nem ismerték el a repülőtechnika nagyszerűségét, azok azonban ma már mind meghódoltak légi huszárajaink bravúrjai előtt.

A hadi aviatikának eredeti célja tulajdonképpen nem a gyilkolás, hanem a kémlelés és csak ha munkáját zavarják, akkor használja a gépen levő gyilkoló szerszámokat.

Ha nem harcol, nem párbajozik a levegő hőse, akkor kikémleli az ellenséges hadállásokat, ágyúállásokat, az ellenséges csapatoknak elhelyezését figyeli; az ellenséges terepet kikémleli. Fotografál, rajzol, telefonál, jegyzeteket készít, bombákat dobál. Egyszóval a harcotalan repülés szintén rendkívül izgalmas és idegölő munka. A nemzetközi aviatikai versenyben a magyar repülők szinte legendás hírnévre tettek szert, de meg is érdemlik. A külföld is elismeri, hogy a magyar idegek jók, sőt pompásak.

Téli hangulat.

Hűdegi téli napon
Alkonyat időben,
Kis házikót látok
Távol messzeségben...
Közelébe érve
Benézek ablakán,
Egy asszonyt látok ott
S kis gyermekét karján.

És amint ott ülnek
A tűz fénye mellett,
Látom mindkettőnek
Szeme könnyel telt meg.
S összetett kezekkel
Imádkozni kezdenek:
„Adj győzelmet Isten,
A magyar seregnek.”

Oltalmazd meg őket,
Akik messze járnak...
S ők tüköt áldozzák
A magyar hazának.
Oltalmazd minket is,
Kik árván maradtunk,
Hatalmas nagy Isten.
Könyörülj meg rajtunk.”

Mialatt ők ott bent
Ékép imádkoznak,
A kis kápolnában
Éppen harangoznak...
Szomorú a hangja
A kicsiny harangnak,
Siratja társait,
Ők is távol vannak...

E hang és az ima
Csodás összhangzása,
Száll az alkonyati
Sötét puszta sárga...
S mintha meghallgatná
A nagy Mindenható,
Sűrű pelyhecskében
Csendesesen hull a hó...

Petrán Sándor,
e. 6. évk.

A téli háború borsalmi ellenkatonáinknak premre van szükségük. Akiknek van, küldjék e címre: Hadsegélyadó Hivatal, Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

HIREK.

— Gróf Mailáth Gusztáv Károly, az erdélyi római katolikus hívők rajongásig szeretett fenkölt gondolkozású főpásztora nemrégiben Nyíregyházán tartzkodott. Azért érkezett a városba, hogy a vármegyében elhelyezett hivei az erdélyi menekülteket meglátogassa. Nyíregyházán kívül ellátogatott a környekre is, felkereste a menekülteket, érdeklődött állapotuk iránt, majd szentmisét és szentbeszédet mondott részükre és közülök többeket megbérmált. Látogatásának ezenfelül az is volt a célja, hogy ő maga köszönje meg a vármegye közönségének a menekültekkel szemben tanúsított szivességét és szeretetét. Az alispán az erdélyi püspök tiszteletére diszebedet adott, a melyen Miklósy István hajdudorogi püsvök is részt vett.

— Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Murgáchné Székely Katalin kikülsőszéplaki áll. isk. tanítót a nagyenyedi és Székely Ödönné nagyenyedi áll. isk. tanítót az erzsébetfalvi áll. elemi iskolához áthelyezte.

— A hivatalos órák Marosujvári. Egy, a napokban kiadott kormányrendelet az állami, katonai és közigazgatási hivatalokban megszűnteti a délutáni hivatalos órákat. Az intézkedésnek az a célja, hogy takarékoskodjunk a világító anyagokkal.

Értesülésünk szerint az intézett kormány intézkedés a marosujvári államhivataloknál, nevezetesen: a m. kir. Főbányahivatalnál, a m. kir. Főbányahivatal mellé rendelt Számvevőnél — több ok miatt — nem érvényesülhet s így azoknál a régi hivatalos órák maradnak érvényben. A Főszolgabírósnál, kir. Adóhivatalnál és a kir. Járásbírósnál pedig a hivatalos órák — mint annak előtte — 8—2-ig tartatnak.

— A fahány enyhítése érdekében a magyarcsesztvei gróf Mikes uradalom a marosujvári lakosság részére — személyenként — egy-két méter fát bocsájtott rendelkezésre; méterenként 20 korona árban. A készlet arányos szétosztására Belle László uradalmi intéző személyesen maga felügyelt s dicséretére legyen mondván — minden olyan törekvésnek, mely tiltott manipulációra engedett következtetni — éles előrelátással eléje vágott. Eddig rendbe volnánk. Ha volt, de annak elszállítása sok

nehézségekkel járt. A csesztvei parasztok közül többen, egy méter fa beszállításáért 20 koronát kértek és vettek el a lakosságtól. A lelketlen eljárás fülébe jutott Binder József járási főszolgabírónak is, aki aztán szigorú utasítást adott ki a szállítási uzsora megszűnése érdekében. Mint halljuk: szigorú rendszabályok és erélyes intézkedések lesznek a fapiacokon is . . .

Örömmel és hálával vesz nehéz megélhetési gondok közt vergődő közönségünk minden olyan hatósági intézkedést, mely a mostani kiszípolozó, bőrnyszó állapotokat megszünteti s az immár elviselhetetlen életgondokat kevesbiti.

— Biróválasztás előtt. Nagy Pál községi bíró, már több hét óta hogy beteg s mint tudjuk a községi bírói teendőket hosszuidő óta Roska kisbíró látja el. A községi bíró — fiainak hősi halála következtében — szívbajt kapott, ami később aztán ágyba döntötte. Nagy Pál — mint nekünk ujságolják — megrongált egészsége miatt, bírói tisztségéről a közel jövőben le fog mondani. Környezete előtt deprimáltan panaszkodott, hogy az örökös vexaturákkal nem veszélyeztetheti egészségét Neurastheniája csendes, békességes életet parancsol.

Az új bíró személye felől már megindultak a kombinációk.

— Országos vásár Tordán. A rendes februári országos vásár az idén február hó 21-en (Hamvazó szerdán) lesz megtartva Tordán, még pedig a kirakodó- és álatvásár is ezen az egy napon. Erre a vásárra bármily állat felhajtható.

— Tejmiszeriák. Nem egyszer szólunk már e helyen a tejmiszeriákról s a helyzet — sajnos — ma is az, mint volt hetekkel ezelőtt: túrhetetlen. Tejet alig lehet kapni s ami kevés van, azt botrányosan magas árakon pillanatok alatt elkapkodják és a nagy tömeg csalódottan kesereg. Rámutatunk a tejhiány és tejdrágaság egyik főokára: a város végi pótpiacokra, hol rémséges visszaélések történnek a tejjel. Jóval túl a határfákon most már 1 K. 40—1 K. 60 uzsora árakon adják és veszik a hig tejet. De hát hol van a rendőrség mely végre a piaci rendet sértő lelketlen kufárokat megszabályozza.

— Gyorsítást kér a Haditermény r.-t. Az Országos Közélelmezési Hivatal elnöke utasította a vármegyei alispánokat, hogy a Haditer-

mény r.-t. ügyeit tekintettel a közlelmezési visszaélések megtorlásának közérdekű voltára — soron kívül intézzék el.

— Ebtulajdonosok figyelmébe. A községi előjáróság lapunk útján is figyelmezteti az ebtulajdonosokat, hogy ebeikről bejelentő lapokat kell kiállítaniok. A bejelentő lapokat kitöltés végett már széthordották s ha valaki azt meg nem kapta volna, jelentkezzék a községhezánál. Az előjáróság figyelmezteti az ebtulajdonosokat, hogy fokozott szigorral fog ragaszkodni az ebtartási szabályrendelet intézkedéseihez, melyek értelmében a be nem jelentett ebeket lebunkoztatja, gazdáit pedig szigorúan megbünteti, mert a kóbor ebek felette elszaporodtak s veszélyeztetik a közegészséget.

— Nem lesz cukor a kávéházakban. Az Országos Közélelmezési Hivatal legközebb el fogja rendelni, hogy a kávéházban vagy vendégtőben és más nyilvános étkezőhelyen cukrot csak cukor-jegy ellenében szabad kiszolgáltatni. Minthogy a cukorjegy nem szól olyan kis mennyiségre, amelyet a kávéhoz szoktak adni, a kávéhoz szoktak adni, a kávéházak meg fogják szüntetni a cukor kiszolgáltatását. A vendégnek tehát, aki a kávéházban kávé akar inni, magával kell vinnie a cukrot.

— Drága koca. A soproni rendőrség Trackl Nándor soproni gazdagpolgárt árfelhajtás miatt 15 napi elzárásra és 1000 K pénzbüntetésre ítélte Trackl egy 150 kilós sertést 1140 K-ért adott el, noha a legmagasabb ár figyelembevételével csak 790 koronát kérhetett volna hizójáért. A vevő ellen beszüntették az eljárást, mert az adás-vétel megkötése után azonnal feljelentette ezt az uzsoraügyletet.

Füssy József, kiadó.

Nagyszerűen bevált a haróháron küzdőknek és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, terek-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapdái compos

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K. — 80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Árany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárban, Prága I, Elisabethstr. 5.

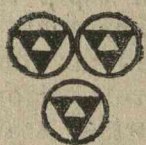
Naponkénti szétküldés.

Bérbe veszek

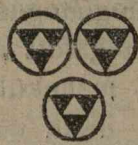
a marosujvári járás területén — bármilyen terjedelmű és bármilyen helyen fekvő termőképes ingatlanokat.

Cím: a lap kiadó-hivatalnál, Hunyadi-utca 47 sz. alatt meg tudható.

Füssy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Nagy raktár:

Gimnáziumi, polgári fiú- és pol-
gári leányiskolai, valamint elemi
iskolai könyvekből.

Író- és levélpapírokban, üzleti köny-
vekben, szépirodalmi művekben,
regényekben, ifjúsági iratokban,
ima könyvekben, mesés könyvek-
ben, folyóiratokban, divatlapok-
ban, teljes író- és rajzkészletekben.

Az „ARANYOSVIDÉK”

független politikai és társadalmi
lap kiadóhivatala.

Az „Aranyosvidék” Torda-Aranyos-
vármegye legelterjedtebb lapja és
így a hirdetni akaró közönség
a legbiztosabb siker reményében
adhatja fel hirdetését az Ara-
nyosvidékbe. A hirdetések
díjai minimális áron vannak
számítva.

Készít:

irodalmi műveket,
tankönyveket,
folyóiratokat,
hirlapokat,
községi nyomtatványokat,
kereskedelmi, ügyvédi és iskolai
nyomtatványokat,
vonalzott üzleti könyveket,
számlákat,
árjegyzékeket,
báli és esküvői meghívókat,
eljegyzési kártyákat,
névjegyeket,
körleveleket,
gyászjelentéseket,
falragaszokat,
szórólapokat
és minden a könyvnyomdaiparban
előforduló munkákat izléses és
hibátlan kiállításban, szolid árak
mellett.

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatvá-
nyok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.